

OBSAH

1. NOVOZÁKONNÍ KÁNON A APOKRYFY

1.1 Problém	17
1.2 Evangelium jako předpoklad kánonu	17
1.3 Pavlova zpětná vazba na Ježíšův kříž	19
1.4 Od Pavla k evangeliu podle Marka	19
1.5 Evangelium podle Marka	22
1.6 Idea kánonu	25
1.7 Hranice kánonu	26
1.8 Novozákonní apokryfy	31

2. APOKRYFNÍ DODATKY K EVANGELIÍM

2.1 Úvod	37
2.1.1 Varianty v textu Nového zákona	37
2.1.2 Agrafa	38
2.1.2.1 „Tento svět je most...“	40
2.1.2.2 Kritický výběr	41
2.1.2.3 Edice agraf a literatura	42
2.2 Agrafon o práci v sobotu (L 6,4 D)	42
2.2.1 Úvod	42
2.2.2 Edice a literatura	45
2.2.3 Překlad z řečtiny	45
Spor o sobotu	45
Výrok o práci v sobotu	46
Uzdravení v sobotu	46
2.3 Fragment tzv. tajného Markova evangelia (po Mk 10,34)	47
2.3.1 Úvod	47
2.3.2 Edice a literatura	49
2.3.3 Překlad z řečtiny	50
2.4 Kratší závěr Markova evangelia (po Mk 16,8)	52
2.4.1 Úvod	52
2.4.2 Edice a literatura	52
2.4.3 Text a překlad z latiny	53

2.5 Freerovo logion (po Mk 16,14)	54
2.5.1 Úvod	54
2.5.2 Edice a literatura	54
2.5.3 Překlad z řečtiny	55
2.6 Papyrus Oxyrhynchus 840	55
2.6.1 Uvod a papyrus Berolinensis 11710	55
2.6.2 Edice a literatura	59
2.6.3 Překlad z řečtiny	59
2.7 Papyrus Oxyrhynchus 1224	60
2.7.1 Uvod	60
2.7.2 Edice a literatura	61
2.7.3 Překlad z řečtiny	62
2.8 Papyrus Egerton 2	63
2.8.1 Uvod	63
2.8.2 Literatura	65
2.8.3 Překlad z řečtiny	66
Spor o Ježíšovu totožnost	66
Pokus o ukamenování a zatčení	68
Uzdravení malomocného	69
Spor o poplatky vrchnosti	71
Zázrak u Jordánu	73
Záhadný fragment	74
3. NEJSTARŠÍ EVANGELIA (LOGIA)	
3.1 Tomášovo evangelium	77
3.1.1 Doklady a vznik	77
3.1.2 Teologie	82
3.1.3 Metoda výkladu	85
3.1.4 Literatura	86
3.1.5 Překlad z koptštiny a výklad jednotlivých logií	87
3.2 Fajjúmský fragment	154
3.2.1 Uvod	154
3.2.2 Edice a literatura	154
3.2.3 Překlad z řečtiny	155

3.3 Evangelium Spasitele	155
3.3.1 Úvod	155
3.3.2 Edice a literatura	158
3.3.3 Překlad z koptštiny	159
Rozmluva Spasitele s učedníky po poslední večeři	159
Vidění na hoře (Olivetské?)	160
V Otcově trůnním sále	161
Trojí modlitba Spasitele k Otci	161
Rozhovor Spasitele s učedníky po vidění	162
Výroky uvozené slovem AMEN	163
Spasitel oslovuje kříž	164
Nezařaditelné větší zlomky	165
3.4 Rozhovor se Spasitelem	167
3.4.1 Úvod	167
3.4.1.1 Datování	167
3.4.1.2 Vztah k ostatním křesťanským textům	167
3.4.1.3 Teologie	168
3.4.2 Edice a literatura	169
3.4.3 Překlad z koptštiny	169
Úvod	169
Rozhovor I	170
Pověst o stvoření I	170
Rozhovor II	171
Pověst o stvoření II	171
Rozhovor III	171
Slova moudrosti	172
Apokalyptické vidění	172
Rozhovor IV	173
Závěrečné pokyny	176

4. ŽIDOKŘESŤANSKÁ APOKRYFNÍ EVANGELIA

4.1 Úvod	179
4.1.1 Údaje o existenci židokřesťanských evangelií	179
O evangeliu Nazorejců	180
O evangeliu Hebrejců	180
O evangeliu Ebionitů	180
4.1.2 Christologie	181
4.1.3 Neznámý komentář k Matoušovu evangeliu	182

4.2 Edice a literatura	182
4.3 Překlad zlomků a poznámky	183
4.3.1 Evangelium Nazorejců	183
4.3.2 Evangelium Hebrejců	189
4.3.3 Evangelium Ebionitů	193
4.3.4 Nepravé a nejisté texty	196
4.3.4.1 Sedmnáct zázraků při Kristově narození	204

5. GNOSTICKÁ APOKRYFNÍ EVANGELIA

5.1 Filipovo evangelium	209
5.1.1 Úvod	209
5.1.2 Edice a literatura	209
5.1.3 Překlad z koptštiny	210
5.2 Evangelium Egypťanů	224
5.2.1 Úvod	224
5.2.2 Edice a literatura	225
5.2.3 Překlad řeckých zlomků	225
5.3 Petrovo evangelium	227
5.3.1 Úvod	227
5.3.2 Edice a literatura	228
5.3.3 Překlad z řečtiny	229
5.4 Mariino evangelium	234
5.4.1 Úvod	234
5.4.2 Edice a literatura	237
5.4.3 Překlad koptských a řeckých zlomků	238

6. EVANGELIA DĚTSTVÍ

6.1 Úvod	247
6.2 Protoevangelium Jakubovo	253
6.2.1 Úvod	253
6.2.2 Edice a literatura	255
6.2.3 Překlad z řečtiny	257

6.3 Pseudo-Tomášovo evangelium dětství	270
6.3.1 Úvod	270
6.3.2 Edice a literatura	273
6.3.3 Překlad z řečtiny	275
6.4 Pseudo-Matoušovo evangelium	286
6.4.1 Úvod	286
6.4.2 Edice a literatura	288
6.4.3 Překlad z latiny	289

7. PILÁTOVSKÝ CYKLUS

7.1 Úvod	315
7.2 Vyprávění Josefa Arimatejského	316
7.2.1 Úvod	316
7.2.2 Prameny a edice	316
7.2.3 Výtah z řeckého textu	316
7.3 Nikodémovo evangelium (Akta Pilátova a Kristův sestup do pekel)	318
7.3.1 Úvod	318
7.3.1.1 O Aktech Pilátových	318
7.3.1.2 O Kristově sestupu do pekel	320
7.3.2 Edice a literatura k Nikodémovu evangeliu	320
7.3.3 Akta Pilátova (překlad z řečtiny)	324
7.3.4 Kristův sestup do pekel (překlad z řečtiny) Rozšířený závěr (překlad z latiny)	344
	349
7.4 První list Pilátův	352
7.4.1 Úvod	352
7.4.2 Edice	352
7.4.3 Překlad z latiny	352
7.5 Vybrané varianty a poznámky k Nikodémovu evangeliu	353
7.5.1 O Jidášově konci	353
7.5.2 O dvou lupičích	354
7.5.3 O Bohorodičce na křížové cestě	355
7.5.4 O Bohorodičce pod křížem	355
7.5.5 O lámání kostí	356

7.5.6 O Ježíšově pohřbu	356
7.5.7 O Ježíšově nanebevzetí	358
7.5.8 O svědectví Leucia a Karina	358
7.5.9 O Šétově cestě do ráje	359
7.5.10 O rozbití pekelných bran	360
7.6 Zpráva vladaře Piláta	361
7.6.1 Úvod	361
7.6.2 Edice a literatura	362
7.6.3 Paralelní překlad řeckých verzí A a B	362
7.7 Druhý list Pilátův	367
7.7.1 Úvod	367
7.7.2 Edice a literatura	367
7.7.3 Překlad z latiny	368
7.8 Potrestání Piláta	368
7.8.1 Úvod	368
7.8.2 Edice a literatura	369
7.8.3 Překlad z řečtiny	369
První výslech	369
Druhý výslech a potrestání Židů	370
Smrt Piláta a Prokly	371
7.9 Smrt Piláta	371
7.9.1 Úvod	371
7.9.2 Edice a literatura	372
7.9.3 Překlad z latiny	372
7.10 Pomsta Spasitele	374
7.10.1 Úvod	374
7.10.2 Edice a literatura	375
7.10.3 Výtah z latinského textu	375
7.11 Svědectví Jana Malaly	377
7.11.1 Úvod	377
7.11.2 Edice a literatura	377
7.11.3 Překlad z řečtiny	377

8. POVĚST O ABGAROVI

8.1	Úvod	385
8.2	Edice a literatura	387
8.3	Překlad z řečtiny	388
	Úvodní slovo	388
	Abgarův dopis	388
	Ježíšova odpověď	389
	Apoštol Tadeáš u Abgara	389
	Shrnutí	391

9. SVĚDECTVÍ JOSEPHA FLAVIA

9.1	Úvod	395
9.2	Edice a literatura	396
9.3	Překlad z řečtiny	396

Seznam zkratek	399
Bibliografie	410
Rejstřík spisů	416
Rejstřík osobních jmen	439
Rejstřík místních jmen	447
Rejstřík vybraných pojmu	449